

วารสารปรัชญาปริทรรศน์

JOURNAL OF PHILOSOPHICAL VISION

ISSN: 1513-6620 (Print) × ISSN: 2773-9643 (Online)

<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/phiv/index>

Research Article

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

The Strategic Leadership Administrator and Participative Management of
School Under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi

ณัฐฐา เกียรติศิริกุล^{1*}

Nattha Kiatsirikul^{1*}

ARTICLE INFO

Name of Autor:

Corresponding Author*:

1. ณัฐฐา เกียรติศิริกุล

ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร, ประเทศ
ไทย

Nattha Kiatsirikul

Department of Educational
Administration, Graduate School,
Silpakorn University, Thailand.

Email: nattha.kkul@gmail.com

คำสำคัญ:

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; การบริหารแบบมี
ส่วนร่วม

Keywords:

Strategic leadership; Participative
management

Article history:

Received: 10/10/2022

Revised: 26/12/2022

Accepted: 15/10/2023

Available online: 26/12/2023

How to cite:

Kiatsirikul, N. (2023). The Strategic
Leadership Administrator and
Participative Management of
School Under the Secondary
Educational Service Area Office
Kanchanaburi. *Journal of
Philosophical Vision* 28 (2), 65-78.

ABSTRACT

The purposes of this research were 1. the strategic leadership administrator of school under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi 2. the participative management of school under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi 3. the relationship between the strategic leadership administrator and the participative management of school under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi. The sample was 20 schools under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi. The respondent consisted of school administrators and head of department, a total of 40. The statistical used for analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings of the research were as follows: 1. The strategic leadership administrator of school under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, as a whole and each aspect were at a high level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean; effectively managing the firm's resource portfolio, emphasizing ethical practices, sustaining an effective organizational culture, determining strategy direction, establishing balanced organizational controls. 2. The participative management school under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, as a whole and each aspect were at a high level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean; participatory conflict management, stakeholders' analysis, participatory techniques. 3. There relationship between the strategic leadership administrator and participative management of school under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi was found correlated were at a moderate level at .01 level of significance which is positive correlated.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 20 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ด้านการรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และด้านจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล 2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม ด้านการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วพร้อมแดน และกระทบกระเทือนไปทุกประเทศทั่วโลก รัฐบาลไทยมีนโยบายให้ประเทศก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ กับดักความไม่สมดุล และก้าวไปสู่ประเทศรายได้สูงที่มีความมั่นคง โดยการใช้นวัตกรรมทางเศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีภาวะความเป็นผู้นำและมีคุณภาพสูงเพื่อขับเคลื่อนประเทศ การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) เป็นแผนที่มีความชัดเจนในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ต้องการมุ่งเน้นและบรรลุภายในช่วงเวลาของแผน โดยแผนต้องสามารถชี้ชัดถึงเป้าหมายหลักที่ประเทศไทยต้องดำเนินการให้เกิดผล และเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายอยู่ในมิติที่เกี่ยวข้องแต่ละด้านที่ต้องเร่งดำเนินการหรือต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป้าหมายหลักบรรลุผล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2564: 4) เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ต้องการมุ่งเน้นเป็นอันดับแรกคือด้านการจัดการศึกษา เพราะในปัจจุบันยังคงพบปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาความมีระเบียบวินัย มี

ความเชื่อสัตย์ของประชาชนคนไทย ที่ล้วนแล้วเป็นพื้นฐานที่มาจากการศึกษา ทำให้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 8) ซึ่งองค์กรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว นั้น ปัจจัยสำคัญที่เป็นกลไกขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายได้ คือ ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้นำจึงต้องปรับกระบวนการทัศน์เก่าไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ ทั้งคุณลักษณะและพฤติกรรม จากการทำงานตามลำพังไปสู่การทำงานเป็นทีม การนำด้วยความกลัวไปสู่การนำด้วยความจริง การติดตามควบคุม ไปสู่การกำกับดูแล (สมชาย เทพแสง, 2559: 1)

ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหาร ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องมีทักษะหลาย ๆ อย่างประกอบกัน มีมุมมองความคิดที่กว้างไกล สามารถบริหารจัดการทั้งผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงผู้บริหารระดับสูงในองค์กร สามารถเปลี่ยนสถานการณ์เลวร้ายหลาย ๆ อย่างให้กลับมามีชีวิตได้ ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายในกลุ่ม ซึ่งต้องอาศัยอิทธิพลในการสร้างความเปลี่ยนแปลง สามารถชี้แนะ กระตุ้น โน้มน้าว สร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่เป็นผู้ตามเกิดการยอมรับเชื่อถือและปฏิบัติตามเพื่อนำไปสู่การทำงานที่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ บุคคลที่มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการชี้แนะบุคคลอื่น หรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในกลุ่ม เป็นผู้ผลักดันให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ บุคคลนั้นเรียกว่า “ผู้นำ” (มัทนา วัฒนอมศักดิ์, 2561: 3)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า คุณภาพการศึกษา รวมทั้งหมด 29 โรงเรียน อยู่ในระดับดี 27 โรงเรียน ระดับพอใช้ 2 โรงเรียน รับรอง 14 โรงเรียน ปรับรับรอง 7 โรงเรียน ไม่รับรอง 8 โรงเรียน จะเห็นได้ว่า ไม่มีโรงเรียนใดอยู่ระดับดีมาก และจากบทสรุปผู้บริหารจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า โรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน มีผลการจัดการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานคุณภาพ ด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะและมีความสามารถในการบริหารจัดการ โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมวิสัยทัศน์ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และควรศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.), 2565)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะต้องนำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารจัดการ การวางแผน การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ ไปสู่การปฏิบัติที่บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาแห่งชาติ โดยใช้ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อย ส่งผลให้ยังมี

สถานศึกษาที่ไม่ได้การรับรองมาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อทราบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3. วิธีการดำเนินวิจัย

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของประชากรกลุ่มเดียว ศึกษาสถานการณ์โดยไม่มีทดลอง (the one shot non-experimental case study design)

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 20 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีจับคู่รายกลุ่ม (Group matching) จำแนกตามสหวิทยาเขตในอัตราส่วน 1:1 ได้จำนวนตัวอย่างคือ กลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสิงห์ จำนวน 4 โรงเรียน สหวิทยาเขตแควน้อย จำนวน 4 โรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตท่ามะกา จำนวน 4 โรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตท่าม่วง จำนวน 4 โรงเรียน กลุ่มสหวิทยาเขตพลอยไพลิน จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล

กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน 2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน ทั้งนี้โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวคิดของอิทท์ ไอร์แลนด์ และฮอสคิสสัน (Hitt, et al., 2009: 350-358) ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวความคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560: 22-80)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ IOC พบว่า มีค่าเท่ากับ 1 ทุกข้อ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากาญจนบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนให้ผู้ช่วยโรงเรียนและครู เป็นผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยใช้วิธีของครอนบาค (Susana, 2004: 117) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ที่มีค่า 0.7 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ (α - coefficient) พบว่า มีค่าเท่ากับ .953

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถามความคิดเห็น วิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency : f) และ ค่าร้อยละ (percentage : %)

2. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและและการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี วิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิจัย ได้แก่ ค่ามัธยเทศคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ใช้สถิติการวิจัย คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-moment Correlation Coefficient) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลผลเทียบกับเกณฑ์ตามแนวความคิดของศิริชัย กาญจนวสี และคณะ (2559: 156)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่ามัธยเทศคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม

(n=40)

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน	(\bar{X})	(SD)	ระดับ
1	การกำหนดทิศทางการเชิงกลยุทธ์ (X_1)	4.26	0.32	มาก
2	การบริหารทรัพยากรในองค์กร (X_2)	4.36	0.30	มาก
3	การรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (X_3)	4.31	0.29	มาก
4	มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X_4)	4.34	0.33	มาก
5	จัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (X_5)	4.25	0.36	มาก
	โดยภาพรวม (X_{tot})	4.30	0.28	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $SD=0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารทรัพยากรในองค์กร ($\bar{X} = 4.36$, $SD=0.30$) มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.34$, $SD=0.33$) การรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.31$, $SD=0.29$) การกำหนดทิศทางการเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.26$, $SD=0.32$) และด้านจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล ($\bar{X} = 4.25$, $SD=0.36$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่ามัธยเทศคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม

(n=40)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	(\bar{X})	(SD)	ระดับ
------	------------------------	---------------	------	-------

1	การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Y ₁)	4.22	0.33	มาก
2	เทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม (Y ₂)	4.22	0.28	มาก
3	การจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม (Y ₃)	4.32	0.18	มาก
	โดยภาพรวม (Y_{tot})	4.25	0.23	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, SD=0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.32$, SD=0.18) ด้านเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.22$, SD=0.28) ด้านการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X} = 4.22$, SD=0.33) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

(n=40)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	การบริหารแบบมีส่วนร่วม			
	การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Y ₁)	เทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม (Y ₂)	การจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม (Y ₃)	โดยรวม (Y _{tot})
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X ₁)	.288*	.300*	.425**	.367**
การบริหารทรัพยากรในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (X ₂)	.281*	.333*	.439**	.381**
การรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (X ₃)	.434**	.259	.399**	.412**
มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X ₄)	.313*	.316*	.477**	.398**
การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (X ₅)	.392**	.337*	.501**	.450**
โดยรวม (X_{tot})	.392**	.356*	.517**	.462**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน (Y_{tot}) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.462$) และเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

4. ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ด้านการรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และด้านจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม ด้านการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเลือกใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กรได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างคุ้มค่าสอดคล้องกับแผนที่วางไว้ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน บริหารจัดการทรัพยากรบุคคลได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับโอกาสในการศึกษา มีกลวิธีกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ยึดถือปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ โดยยึดหลักพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่น่าไว้วางใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน มีความรัก ความเมตตา และเอื้ออาทร ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างเสมอภาคมีความสามารถในการกำหนดวัฒนธรรมองค์การให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภายนอกองค์การ ใช้หลักการวินิจฉัยองค์การ และหลักการการมีส่วนร่วมในการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในองค์การ

และกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อกำหนดพฤติกรรมในการทำงานให้สอดคล้องกับ วัฒนธรรมและค่านิยมที่กำหนดขึ้นร่วมกัน อีกทั้งผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้ อย่างเป็นรูปธรรมและเข้าใจง่าย สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และ วิเคราะห์โอกาส อุปสรรค ของสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาได้ มีการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของ สถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและโครงการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานตาม แผนอย่างชัดเจน นอกจากนี้มีการกำหนดกระบวนการทำงานที่มีมาตรฐาน โดยมีตัวชี้วัดคุณภาพเพื่อนำไปสู่การ บรรลุมาตรฐานที่ชัดเจน รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลความสำเร็จตามเป้าหมายในแต่ละกลยุทธ์อย่างเป็น รูปธรรม มีการวางระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ ครูในทุก ๆ ด้าน เพื่อก่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และผู้ปกครองและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาวสอดคล้องกับความต้องการของครู ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ สถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ ม่วงนา (2563) ได้ ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่าการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็น เพราะ ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ร่วมกันพิจารณา ไตร่ตรอง ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบของนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียน ดำเนินการ วิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ที่ โรงเรียนดำเนินการ วิเคราะห์หาเครือข่ายความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำให้ โรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ ที่วางไว้ วิเคราะห์ถึง สาเหตุ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากมุมมองหรือทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปสู่การ วางแผนการปฏิบัติงานตามแผน และการติดตามผลตามลำดับและนำผลการวิเคราะห์จากผลกระทบ ปัจจัยและ สาเหตุปัญหา มาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน อีกทั้งผู้บริหารมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารร่วมกันกับครูอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมตัดสินใจเพื่อ สร้างโครงการ กิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย นอกจากนี้

ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแสวงหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น รวมทั้งร่วมกันป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานภายในโรงเรียนโดยกำหนดเป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและเข้าใจง่าย สามารถวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน ของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และวิเคราะห์โอกาส อุปสรรค ของสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาได้ มีการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและโครงการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานตามแผนอย่างชัดเจน ความสามารถในการเลือกใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กร ได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างคุ้มค่าสอดคล้องกับแผนที่วางไว้ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน บริหารจัดการทรัพยากรบุคคลได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับโอกาสในการศึกษา มีกลวิธีกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่น่าไว้วางใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน มีความรัก ความเมตตา และเอื้ออาทรต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างเสมอภาค รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลความสำเร็จตามเป้าหมายในแต่ละกลยุทธ์อย่างเป็นรูปธรรม มีการวางระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรวจสอบ กำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนสม่ำเสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของครูในทุก ๆ ด้าน เพื่อก่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ความสามารถในการกำหนดวัฒนธรรมองค์การให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภายนอกองค์การ ใช้หลักการวินิจฉัยองค์การ และหลักการการมีส่วนร่วมในการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในองค์การ และกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อกำหนดพฤติกรรมในการทำงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและค่านิยมที่กำหนดขึ้นร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณา ไตร่ตรอง ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบของนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียน

ดำเนินการ วิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนดำเนินการ วิเคราะห์ถึงสาเหตุ ปัญหา และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา แสวงหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น รวมทั้งร่วมกันป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ส่งผลให้บุคลากรและสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของธีระนันต์ โมธรรม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาญญ์ ธาริบุญ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความผูกพันต่อองค์กร และด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้จริง

6. สรุป

การวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่ใช้แผนแบบการวิจัยเป็น the one shot non-experimental case study design โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนและการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีเป็นประชากรในการศึกษา 20 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกมาจากโรงเรียนนี้โดยใช้วิธีจับคู่รายกลุ่ม (Group matching) ในอัตราส่วน 1:1 และมีจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ถูกพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้รับการตรวจสอบความถูกต้องด้วยวิธี Content Validity โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.5 ทุกข้อ และได้รับการทดลองใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียนเพื่อปรับปรุงและทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่า α -coefficient เท่ากับ 0.953

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งทั้งรวมและทุกด้านที่ถูกศึกษา โดยมีการจัดลำดับด้านต่าง ๆ ตามค่ามัชฌิมเลขคณิต จากนั้นได้นำเข้าข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งรวมและทุกด้าน โดยมีการจัดลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิต การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน การวิจัยนี้สามารถเพิ่มความเข้าใจในด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในพื้นที่การศึกษา

และสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ทางการบริหารที่เหมาะสมต่อสถานการณ์และความต้องการของโรงเรียนในบริบทนี้ได้

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ด้านการจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีการกำหนดกระบวนการทำงานที่มีมาตรฐาน มีการวัดและประเมินผลความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถวางระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ด้านการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลว รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากมุมมองหรือทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและตรงตามความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ด้านการจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุลและด้านการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีการกำหนดกระบวนการทำงานที่มีมาตรฐาน โดยมีตัวชี้วัดคุณภาพเพื่อนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานที่ชัดเจน มีการวางระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและร่วมพิจารณาการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

8. เอกสารอ้างอิง

กัญญาณัฐ ธารีบุญ. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัยมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 8(1), 122.

จूरรัตน์ ม่วงนา. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ เขต 8*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทับทิม แสงอินทร์. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธีระนันต์ โมธรรม. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์*. 16(3), 95.

นพวรรณ บุญเจริญสุข. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. *วารสารวิชาการ สถาบันการพลศึกษา*. 10(2), 273.

มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2561). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: บริษัทเพชรเกษมพริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด.

ฤทัยรัตน์ ปัญญาสม. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัยมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 9(1), 299.

ศิริชัย กาญจนาวสี และคนอื่นๆ. (2559). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย*, พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมชาย เทพแสง. (2559). *กลยุทธ์ผู้นำร่วมสมัย*, พิมพ์ครั้งที่ 1. วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2564). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2560). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: เทคนิควิธี และการนำไปสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.). *ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)*. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2565. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1mPuP3PSZU3Xug03eiifptDNp15bKRFpt/view>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

Hitt, Michael A, R. Duane Ireland, and Robert E. Hoskisson. (2009). "Chapter 3 Strategic Actions : Strategy Formulation" in *Strategic Management: Competitiveness and Globalization (Concepts and Cases)* (8th ed.). USA: South-Western Cengage Learning.

Urbina, Susana. (2004). *Essentials of Psychological Tests*. New Jersey: John Wiley & Sons.